

خیلواکی

استقلال

www.esteqlaal.net

چهارشنبه ۱۳ اپریل ۲۰۲۲

ص.کاکر

محمد گل مومند کی بود؟

محمد گل مومند- بانی ستم ملی در افغانستان

محمد گل مومند یکی از بدنام ترین چهره های گسترش دهنده تبعیض نژادی و ستم ملی در تاریخ کشور ماست. وی با نهادینه کردن ستم ملی و فاشیسم در کشور، تضاد عمیقی را بین اقوام ایجاد کرد.

محمد گل خان مومند فرزند برگد خورشید متعلق به قبیله شنوار بود که قبل از تقرر خویش به صفت نایب الحکومه مزار شریف جهت اجرای وظیفه در قطغن ثبت نام کرده بود، با گذشت زمان از رسوخ به در بار نادر شاه برخوردار گردید، در توطئه علیه شاه امان الله و سقوط دولت امانی همکار نزدیک نادر خان و برادران بود.

با به قدرت رسیدن نادر و برادر مستبد او هاشم خان صدراعظم، محمد گل خان مومند در هیأت برادر ششم نادر، صاحب دم و دستگاه و امتیازات بی حد و مرزی گردید. وی به دستور هاشم و نادر به تاریخ ۱۴ اکتوبر ۱۹۲۹ میلادی و همچنان در اگست ۱۹۳۰ بر مردمان شمالی که پس از سرکوب و شکست حبیب الله کلکانی تسلیم شده بودند با قوای منظم و مجهز نظامی لشکر کشی و حمله کرد ، قتل عامی را توسط لشکریان بی رحمانه براه انداخت . او در این یورش بر مردمان بی گناه شمالی تحت شعار " سرش چیت و مالش تاراج" دست به کشتار مردان پیر، جوان، زنان، کودکان و غارت مال و دارایی مردم زدند .

"مرحوم میر نجم الدین انصاری می نگارد:" محمدگل مومند در سالهای سلطنت محمد ظاهر خان گفته : (من باید به مجرد سقوط سکوی در کابل و غلبه سمت جنوبی امر می دادم که چنداول کابل را سوخته مردم آنرا تار و مار و مال ایشان تاراج شود، اما این کار را نکردم و حال پشیمانم و خود را ملامت می کنم و بر ریش خود تف می کنم"

کشتار ها و قتل عامهای بی رحمانه ای ناشی از قساوت و تعصب شدید محمد گل خان مومند را حتی جرید رسمی دولتی مانند روزنامه اصلاح که در حمایت از دولت مستبد نادرخانی نشرات و فعالیت داشتند نیز نتوانستند پنهان نمایند و با وجود سانسور جرید از جانب مقامات دولتی، روزنامه اصلاح در شماره ۱۰ جدی ۱۳۰۸ و شماره ۱۱ جدی و شماره ۲۹ حوت ۱۳۰۸ با رعایت جانب احتیاط و محافظه کاری مینویسد: " ۱۹۲ نفر شمالی محبوس و هفتاد نفر کوهستانی اسیر و سر هفت نفر کوهستانی بکابل آورده شد ۳۰۰ نفر اسیر و عده ای مقتول و عده بی فرار، ۵۰ نفر در یک روز اعدام گردیدند."

قرار نوشته مرحوم غبار " در حالیکه شاه هر روز از ۱۰ الی ۵۰ نفر مردم شمالی را به عنوان اشرار بدون محکمه گلوله باران می کرد، مردم دیدند که نادر خان و محمدگل مومند به انتقام مرگ کیوناری، خون مردم شمالی را تا آخرین نفر به خاک می ریزد، دست به یک سلسله اقدامات و قیامها زدند و این قیام ها سندی شد تا بیشتر از پیش به ریختن خون این مردم اقدام نمایند."

گرفته شده از بخش نظریات سایت "افغان - جرمن آنلاین"